

19 – Σπάμε τον πάγο και καλλιεργούμε κλίμα εμπιστοσύνης στην ομάδα

Σκοπός: Οδηγίες για το πώς μπορείτε να βοηθήσετε τα μέλη μιας νέας ομάδας προσφύγων να νιώθουν άνετα μεταξύ τους και να συνεργάζονται προκειμένου να βελτιώσουν τις βασικές γλωσσικές τους ικανότητες και να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη τους.

Στη συνέχεια, παρουσιάζουμε κάποιες δραστηριότητες που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ή να προσαρμόσετε ανάλογα με την περίπτωση για να σπάσει ο πάγος και να βοηθήσετε τους πρόσφυγες να νιώσουν πιο άνετα μεταξύ τους. Ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες βασίζονται στην ανταλλαγή προσωπικών πληροφοριών. Μπορείτε να έχετε ως γνώμονα τι επιλέγουν οι ίδιοι οι πρόσφυγες να μοιραστούν, ώστε να οδηγηθείτε στην επιλογή κατάλληλων θεμάτων. Αποφύγετε να ζητάτε εσείς από τους πρόσφυγες να αποκαλύψουν προσωπικές τους πληροφορίες, γιατί κάτι τέτοιο θα τους είναι πιθανόν δύσκολο ή θα τους αναστατώσει.

Α. Παιχνίδια με ονόματα: Το να αρχίσουν να μαθαίνουν ο ένας το όνομα του άλλου είναι ένας καλός τρόπος για να σπάσει ο πάγος και να γνωριστούν καλύτερα τα μέλη της ομάδας. Είναι σημαντικό να μπορεί ο καθένας να χρησιμοποιεί τη μορφή του ονόματός του που τον κάνει να νιώθει πιο άνετα. Για παράδειγμα, μερικοί πρόσφυγες ίσως προτιμούν να χρησιμοποιούν ολόκληρο το ονοματεπώνυμό τους ή το επώνυμό τους συνοδευόμενο από κάποιο τίτλο. Άλλοι μπορεί να προτιμούν να τους αποκαλούν με το μικρό τους όνομα. Κάποιοι πιθανόν να θέλουν να σας αποκαλούν «δάσκαλε» ή να χρησιμοποιούν κάποιο τίτλο (π.χ. κύριε/κυρία) και το επώνυμό σας αντί για το μικρό σας όνομα.

1	<p>Αλφαβητική σειρά: Πείτε στους πρόσφυγες το όνομά σας. Ζητήστε τους να εξασκηθούν, επαναλαμβάνοντας την ερώτηση: <i>Πώς σε λένε;</i> Ζητήστε τους να σηκωθούν όρθιοι, να κάνουν αυτή την ερώτηση ο ένας στον άλλον, και να σχηματίσουν μια σειρά μέσα στην αίθουσα ακολουθώντας την αλφαβητική σειρά των ονομάτων τους, ξεκινώντας από το Α και τελειώνοντας με το Ω. Αφού μπουν όλοι στη σειρά, ζητήστε τους να συστηθούν. Με αυτόν τον τρόπο, θα τσεκάρουν όλοι αν έχουν μπει στη σωστή σειρά. Αν όχι, ορισμένοι θα πρέπει να αλλάξουν θέσεις.</p>
2	<p>Τι δεν ξέρετε για μένα: Είναι μια καλή συνέχεια της δραστηριότητας της αλφαβητικής σειράς. Προηγουμένως, οι πρόσφυγες καλό θα είναι να εξασκηθούν σε προτάσεις που θα περιέχουν λέξεις όπως «Μπορώ», «Έχω» κ.λπ. Ο κάθε πρόσφυγας λέει το όνομά του και δίνει κάποιο στοιχείο που δε γνωρίζουν οι άλλοι γι' αυτόν, π.χ. <i>Με λένε Αμπίντα και μιλώ τέσσερις γλώσσες/έχω 3 αδέρφια.</i></p>
3	<p>Συστάσεις: Δώστε τους την ευκαιρία να εξασκήσουν τη γλώσσα με το να συστηθούν (αναφέρετε ότι οι χειραψίες δεν είναι απαραίτητες). Στη συνέχεια, ζητήστε από τους πρόσφυγες να χωριστούν σε δύο ισάριθμες ομάδες και να σχηματίσουν δύο ομόκεντρους κύκλους. Εκείνοι που είναι στον εσωτερικό κύκλο, θα είναι στραμμένοι προς τα έξω και εκείνοι που είναι στο εσωτερικό κύκλο, θα είναι στραμμένοι προς τα μέσα. Όπως θα στέκονται, λοιπόν, αντικριστά σε ζευγάρια, ζητήστε τους να συστηθούν, π.χ. <i>«Γεια σου, με λένε Αϊσα. Χαίρω πολύ»</i>. - <i>«Με λένε Χαμπίμπα- Χαίρω πολύ»</i>. Έπειτα, τα άτομα του εξωτερικού κύκλου θα κινηθούν κυκλικά, ενώ τα άτομα του εσωτερικού κύκλου θα μείνουν ακίνητα. Επαναλάβετε τη διαδικασία μέχρι να μιλήσουν όλοι τουλάχιστον μία φορά. Στη συνέχεια, ζητήστε από τα άτομα του εξωτερικού κύκλου να αλλάξουν θέσεις με τον αντίστοιχο αριθμό ατόμων του εσωτερικού κύκλου. Έπειτα, θα μπορούν ο καθένας με τη σειρά, να συστηθεί άλλους μεταξύ τους, π.χ. <i>«Γεια σου, Αϊσα. Από δω ο Χάλεντ»</i>. - <i>«Γεια. Χαίρω πολύ»</i> κ.λπ.</p>

4	Τι σημαίνει το όνομά μου: Η δραστηριότητα αυτή δίνει στους πρόσφυγες την ευκαιρία να μιλήσουν λίγο για τον εαυτό τους, π.χ. <i>“Με λένε Μπαράκατ. Το όνομά μου σημαίνει ευλογία και το διάλεξε ο παππούς μου.”</i>
5	Επιπλέον πληροφορίες: Χωρίστε τους πρόσφυγες σε ζευγάρια και ζητήστε τους να που ο ένας στον άλλον κάποια πράγματα για τον εαυτό τους, δίνοντας μόνο τις πληροφορίες που θέλουν και δεν έχουν πρόβλημα να μοιραστούν, π.χ. τι τους αρέσει, τι δεν τους αρέσει, τι ξέρουν να κάνουν, κ.λπ. Στη συνέχεια, ζητήστε τους να συστήσουν το ταίρι τους στην ομάδα, π.χ. <i>«Από δω ο Χακίμ/Κατάγεται από το Αφγανιστάν. Μιλάει Πάστο και Αραβικά. Του αρέσει το ποδόσφαιρο. Αγαπημένη του ομάδα είναι η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ».</i>
Β. Δραστηριότητες εικόνων: Η χρήση εικόνων μπορεί να αποτελέσει ένα πολύ καλό μέσο για τη δημιουργία ενός ουδέτερου μαθησιακού πλαισίου που θα συμβάλει στην ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος. Οδηγίες για την επιλογή και την προετοιμασία εικόνων για χρήση στη γλωσσική υποστήριξη παρέχονται στο Εργαλείο 22 – <i>Επιλογή εικόνων και εποπτικού υλικού για γλωσσικές δραστηριότητες.</i>	
6	Τοποθετήστε πάνω στο τραπέζι μια συλλογή εικόνων. Ο κάθε πρόσφυγας διαλέγει μια εικόνα και στη συνέχεια, αφού χωριστούν σε ζευγάρια, μιλούν ο ένας στον άλλον για την εικόνα που διάλεξαν, ανάλογα με τις γλωσσικές τους δεξιότητες, π.χ. τι δείχνει η εικόνα, γιατί τους αρέσει, κ.λπ.
7	Χωρίστε τους πρόσφυγες σε μικρές ομάδες ή ζευγάρια. Δώστε στην κάθε ομάδα τρεις, τέσσερις εικόνες, τις οποίες τις τοποθετούν πάνω στο τραπέζι, με την πλευρά της εικόνας προς τα επάνω. Ο καθένας επιλέγει μια φωτογραφία για να την περιγράψει, χωρίς να τη δείξει και χωρίς να πει στους υπόλοιπους ποια εικόνα έχει διαλέξει. Περιγράφει ο καθένας την εικόνα του με τη σειρά. Οι υπόλοιποι πρέπει να μαντέψουν ποια είναι, π.χ. <i>«Δείχνει μερικούς ανθρώπους. Μιλούν μεταξύ τους. Είναι σ’ ένα κατάστημα»</i> κ.λπ.
8	Τοποθετήστε μερικές εικόνες πάνω στο τραπέζι. Εξηγήστε στους πρόσφυγες ότι θα πρέπει να φτιάξουν μια ιστορία με βάση αυτές τις εικόνες. Ζητήστε τους να πάρουν από μία εικόνα ο καθένας και να τη χρησιμοποιήσουν για να ξεκινήσουν την αφήγηση της ιστορίας τους, π.χ. <i>«Μια μέρα, μερικές γυναίκες συναντήθηκαν κάπου.»</i> Ο επόμενος διαλέγει μια άλλη εικόνα και τη χρησιμοποιεί για να συνεχίσει την ιστορία, π.χ. <i>«Μιλούν για φαγητό»</i> κ.λπ. Ανάλογα με τη γλωσσική ικανότητα του κάθε πρόσφυγα της ομάδας, η ιστορία μπορεί χρονικά να τοποθετείται στο παρόν (εύκολο) ή στο παρελθόν (πιο δύσκολο).
9	Συνδυασμός λέξεων: Οι πρόσφυγες λένε, ένας- ένας με τη σειρά, μία λέξη που σχετίζεται με μια εικόνα και συνδέεται κατά κάποιον τρόπο με την προηγούμενη λέξη, π.χ. <i>παράθυρο, τζάμι, καθαρό, κουβάς, νερό, ζεστό</i> κ.λπ. (αυτή η δραστηριότητα είναι κατάλληλη να χρησιμοποιείται για πρόσφυγες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο).